

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Pöytäkirja
2.12.2019

RED II: Luvitustyöryhmä 2. kokous

Aika 2.12.2019, klo 9 – 12

Paikka Ulkoministeriö, Eteläesplanadi 4, Sali 4

Läsnä Outi Vilén, työ- ja elinkeinoministeriö (puheenjohtaja)
Sari Rapinoja, ympäristöministeriö
Veli-Pekka Reskola, maa- ja metsätalousministeriö
Jari Salila, oikeusministeriö
Lotta Mattsson, valtiovarainministeriö
Heidi Lettojärvi, Energiateollisuus ry
Kari Lavaste, Energiavirasto
Kari Kirjavainen, Varsinais-Suomen ELY-keskus
Niina Lindeman, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto (Skype)
Leena Kristeri, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
Anna Virolainen-Hynnä, Suomen Biokierro ja Biokaasu ry
Minna Mättö, Suomen kuntaliitto ry
Sanna Turunen, Bioenergia ry (Skype)
Eeli Mykkänen, Suomen Lähienergialiitto ry (Skype)
Anni Mikkonen, Suomen Tuulivoimayhdistys ry
Matti Nissilä, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Inkeri Lilleberg, työ- ja elinkeinoministeriö
Ben Talus, Energiavirasto (sihteeri)

Jussi Airaksinen, Gaia Consulting Oy (asiantuntijavieras)
Matti Laitio, ympäristöministeriö (asiantuntijavieras)

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja (TEM) avasi kokouksen ja agenda hyväksyttiin.

2. Työryhmän 1. kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Työryhmällä ei ollut 1. kokouksen pöytäkirjaan lisättävää ja pöytäkirja hyväksyttiin.

3. Muutokset työryhmän kokoonpanossa

Puheenjohtaja (TEM) esitteli työryhmän kokoonpanomuutoksen, jossa Talus (Energiavirasto) korvaa Jeskasen (Energiavirasto) työryhmän toisena asiantuntijasihteerinä.

4. VN TEAS -hankkeen uusiutuvan energian lupamenettelyjä koskevien tulosten esittely

Airaksinen (Gaia Consulting Oy) esitteli työryhmälle VN TEAS-hankkeen ”Uusiutuvan energian direktiiviin (RED II) liittyvät selvitykset: Selvitys sähkön omatuotantoon, energiayhteisöihin ja energiahankkeiden lupamenettelyihin liittyvistä kysymyksistä” tuloksia uusiutuvan energian hankkeiden luvista ja hallinnollisista menettelyistä sekä hankkeiden määristä. Esityksessä tuotiin esille uusiutuvan energian hankkeisiin liittyviä lupia käytännön valossa. Lupien keskinäisen suhteen (”lupakonkurrenssi”) todettiin vaikuttavan lupamenettelyjen kokonaisuuteen yksittäisen hankkeen osalta, ja lupien keskinäiseen suhteeseen tulisi siten kiinnittää huomiota määriteltäessä määräajan laskennan periaatteita. Eri uusiutuvan energian tuotantomuodoista todettiin, että lupa- ja hallinnolliset menettelyt eroavat laajasti riippuen tuotantotavasta ja hankkeen koosta. Lisäksi todettiin, että lupien käsittelyaikojen tilastointi ei ole yhdenmukaista eikä ajantasaista.

Keskusteltiin luvista ja muista hallinnollisista menettelyistä, jotka liittyvät uusiutuvan energian hankkeisiin. Työryhmässä pohdittiin selvityksessä esitettyä erottelua lupien ja muiden hallinnollisten menettelyiden osalta ja todettiin, että RED II 16 artiklan sääntely soveltuisi niin luvitukselle kuin hallinnollisille menettelyille. Hallinnollisten menettelyiden osalta rajauksia on syytä pohtia luvitustyöryhmän jatkotyössä. Olennaista ei ole menettelyn nimitys vaan luonne. Keskustelussa pohdittiin eri lupien ja hallinnollisten menettelyiden sisällyttämistä sääntelyn soveltamisalaan.

Keskustelussa todettiin, että tietyt tuotantomuodot (esim. jätteenpolttolaitokset) on jätetty tarkoituksella VN TEAS selvityksen ulkopuolelle ja että näiden osalta sääntelyn soveltamisalaa olisi syytä pohtia luvitustyöryhmän jatkotyössä.

5. Keskustelu soveltamisalaan kuuluvista luvista ja muista hallinnollisista menettelyistä

Puheenjohtaja (TEM) alusti soveltamisalaan kuuluvia lupia ja hallinnollisia menettelyjä työryhmän keskustelua varten. Keskustelun tavoitteena oli konkretisoida soveltamisalaan kuuluvia lupa- ja hallinnollisia menettelyjä erityisesti yhteyspistettä koskevan sääntelyn ja neuvontavelvollisuuden kannalta.

Keskustelussa päätettiin, että seuraavat luvat ja menettelyt voisivat alustavasti tulla yhteyspisteen soveltamisen piiriin:

- Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukainen rakennuslupa, maisematyölupa ja toimenpidelupa;
- Suomen talousvyöhykkeestä annetun lain (1058/2004) mukainen suostumus talousvyöhykerakentamiseen;
- Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) mukainen YVA-menettely ja päätös arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa;
- Ympäristönsuojelulain (527/2014) mukainen ympäristölupa, rekisteröinti ja ilmoitus;
- Vesilain (587/2011) mukainen vesitalouslupa, alitusilmoitus ja tutkimuslupa;
- Luonnonsuojelulain (1096/1996) mukainen poikkeuslupa, Natura-arviointi ja ilmoitus Natura-alueeseen vaikuttavasta toimenpiteestä;
- Päästökauppain (311/2011) mukainen päästölupa;
- Vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain (390/2005) mukainen käsittely- ja varastointilupa ja ilmoitus;
- Vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta annetun Valtioneuvoston asetuksen (685/2015) mukainen toimintaperiaateasiakirja ja turvallisuusselvitys;
- Ilmailulain (864/2014) mukainen lentoestelausunto ja -lupa;
- Puolustusvoimista annetun lain (551/2007) perusteella annettava tutkavaietuslausunto;
- Tuulivoiman kompensatioalueista annetun lain (490/2013) mukainen tuulivoimailmoitus;
- Sähkömarkkinalain (588/2013) mukainen hankelupa suurjännitejohdon rakentamiseen;
- Maakaasumarkkinalain (587/2017) varastointilaitteiston haltijan nimeäminen;
- Eläimistä saatavista tuotteista (517/2015) annetun lain mukainen rekisteröinti ja hyväksyminen;
- Lannoitevalmistelain (539/2006) mukainen laitoshyväksyntä;
- Muinaismuistolain (295/1963) mukainen inventointivelvollisuus/kaajoamislupa.

Todettiin, että seuraavat luvat ja menettelyt vaativat työryhmältä lisäselvitystä:

- Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukainen sijoituslupa, lunastuslupa sekä maankäytön suunnittelu (kaavoitus);
- Kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain (603/1977) mukainen lunastuslupa, ennakkohaltuunottolupa ja tutkimuslupa;
- Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain (669/1978) mukainen kaivu ilmoitus;
- Painelaitelain (1144/2016) mukainen hyväksyntä ja rekisteröinti;
- Sähköturvallisuuslain (1135/2016) mukaiset menettelyt;
- Sähkömarkkinalain (588/2013) mukainen kunnan suostumus;
- Jätelain (646/2011) mukainen koetoimintailmoitus.

Sovittiin, että työryhmän puheenjohtajisto/sihteeristö valmistelee keskustelun perusteella taustamuistion työryhmän kommentoitavaksi.

Keskusteltiin yleisesti yhteyspisteen roolista ja tehtävistä.

6. Kaavoituksen rooli

Laitio (YM) esitteli työryhmälle kaavoituksen erityispiirteitä ja roolia uusiutuvan energian -hankkeiden suunnittelussa (ks. esitys ”Kaavajärjestelmä”).

Keskusteltiin kaavoituksesta ja sen roolista. Päätettiin, että jatketaan keskustelua kaavoituksen roolista yhteyspisteen osalta luvitustyöryhmän jatkotyössä.

7. Alustus yhteyspisteen organisointiin

Puheenjohtaja (TEM) alusti seuraavan kokouksen aihepiiriä liittyen yhteyspisteen organisointiin (ks. esitys ”Alustus yhteyspisteen organisointiin”). Keskeisinä kysymyksinä ovat yhteyspisteen rooli ja yhteyspisteiden määrä sekä miten asiointi yhteyspisteen kanssa järjestetään.

8. Muut asiat

- Työryhmän pöytäkirjojen hyväksyminen jatkossa

Päätettiin, että jatkossa pöytäkirjan hyväksymistä ei pidetä asialistalla, vaan pöytäkirja oletetaan hyväksytyksi työryhmän kommenttikierroksen jälkeen.

- Puheenvuoro työryhmän tehtävän laajentamisesta määräaikojen osalta niin, että määräajat koskisivat myös lämpöä tuottavia laitoksia (Energieollisuus ry, Bioenergia ry ja MTK)

Lettojärvi (Energieollisuus ry) esitteli työryhmälle (ks. esitys ”RED II luvitustyöryhmän tehtävän laajentaminen”), että kansallisessa lain-säädännössä säädettäisiin myös lämpöä tai sekä sähköä että lämpöä tuottavien laitosten lupamenettelyiden keston määräajoista.

Keskusteltiin määräaikojen soveltamisen laajentamisesta lämpöä tuot-taviin laitoksiin. Todettiin, että työryhmän tehtävän laajentamisen vai-kutukset vaativat työryhmältä vielä lisäselvitystä.

9. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään 24.1.2020, klo 9 – 12 osoitteessa Eteläesplanadi 4 (Ulkoministeriö), Sali 4.